

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze
verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het
verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling
verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

PMT

Jaarverslag

Verantwoordingsorgaan

2025

PMT
pensioenfonds
Metaal & Techniek

- 1 Inleiding
- 2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT
- 3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan
- 4 Verslagjaar 2025
- 5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen
- 6 Contact
- 7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025
- Colofon

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT	4
3	Wie is wie in het verantwoordingsorgaan	6
4	Verslagjaar 2025	7
5	Oordeel vo over bestuurlijk handelen	12
6	Contact	17
7	Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025	18
	Colofon	19

1 Inleiding

- Personalia
- Naar een nieuw verantwoordingsorgaan

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

1

Inleiding

Een enerverend jaar! Zo is het jaar 2025 voor het verantwoordingsorgaan (vo) wel te omschrijven. Een jaar waarin we als vo vaak bij elkaar kwamen, zowel online als op locatie. Daarbij stond de Wet toekomst pensioenen (Wtp) vaak centraal: kennis vergaren, de invaarsystematiek doorgronden, vragen stellen aan het bestuur over de gemaakte keuzes en het uitbrengen van adviezen over de overgang (het 'invaren') naar het nieuwe stelsel. Naast het invaren stonden uiteraard ook nog de jaarlijkse, reguliere onderwerpen op de agenda.

Als voorzitter kijk ik met trots terug op de manier waarop het vo en het bestuur dit traject hebben doorlopen. Meningsverschillen werden open besproken, met ruimte voor emoties, maar altijd met respect voor ieders standpunt. Het bestuursbureau van PMT heeft het vo met veel geduld en grote inzet ondersteund, waardoor wij als vo ons werk zorgvuldig en goed voorbereid hebben kunnen doen. Ook de externe adviseur die het vo begeleidde tijdens het Wtp-traject heeft een belangrijke bijdrage geleverd door de materie voor het vo verder te verhelderen. Dankzij deze gezamenlijke inspanningen heeft het vo zijn rol kunnen vervullen, de benodigde (aanvullende) adviezen uitgebracht en is PMT succesvol over naar het nieuwe pensioenstelsel.

Personalia

In 2025 heeft onze vicevoorzitter Rob Bernsen om persoonlijke redenen afscheid moeten nemen van het verantwoordingsorgaan. Voor het verantwoordingsorgaan als geheel, en voor mij persoonlijk, was dit een grote aderslating. Als voorzitter heb ik veel aan zijn inzet en steun gehad om het vo op de juiste manier te begeleiden. Namens het vo wil ik daarom onze grote dank en waardering uitspreken voor zijn inbreng en voor de prettige en constructieve samenwerking.

Daarnaast ontvingen we in 2025 het verdrietige bericht dat voormalig vo-lid en PMT-bestuurslid Paul Amels is overleden. Paul was eerder vicevoorzitter en voorzitter van het vo en maakte later de overstap naar het PMT-bestuur. Met zijn inhoudelijke kennis en betrokkenheid heeft hij een blijvende bijdrage geleverd aan de werkwijze van het verantwoordingsorgaan. Ook hebben wij in 2025 helaas afscheid moeten nemen van PMT-bestuurslid George de Booij, die na een kort ziekbed is overleden.

Tot slot heeft Esther Brouwer, secretaris van het vo, na 6 jaar besloten per 1 juli 2026 haar oude werkzaamheden als pensioenconsulent weer op te pakken. Haar opvolger is inmiddels bekend en wordt op dit moment ingewerkt. Namens het vo bedank ik Esther van harte voor de fijne, professionele samenwerking.

Naar een nieuw verantwoordingsorgaan

In 2025 zijn we als vo tevens gestart met de voorbereidingen voor de verkiezingen van het verantwoordingsorgaan in 2026. Een aantal vo-leden is bezig aan de laatste zittingstermijn en zal in juni 2026 afscheid nemen. Dat geldt ook voor mijzelf. Ik ben dan 12 jaar met veel plezier lid geweest van het verantwoordingsorgaan, waarvan de laatste 8 jaar met veel trots als voorzitter. Ik wil alle (voormalige) leden van het verantwoordingsorgaan bedanken voor de prettige en respectvolle samenwerking en wens het nieuwe vo eenzelfde plezierige werkomgeving toe.

Marco de Koomen
Voorzitter verantwoordingsorgaan PMT

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

- Samenstelling
- Taken verantwoordingsorgaan
- Werkwijze verantwoordingsorgaan

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

2

Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

Het verantwoordingsorgaan (vo) vertegenwoordigt de (ex-) werknemers, pensioengerechtigden en werkgevers bij PMT. De rol van een vo is vastgelegd in de Pensioenwet. De taken van het verantwoordingsorgaan worden hieronder nader toegelicht.

Samenstelling

In totaal hebben zestien personen vanuit drie geledingen zitting in het vo: drie leden namens werkgevers, vijf namens gepensioneerden en acht namens actieve werknemers en werknemers die nu buiten de sector Metaal en Techniek werken (gewezen deelnemers). De leden namens de actieve (en gewezen) deelnemers worden door de deelnemers van PMT gekozen en de leden namens de pensioengerechtigden worden gekozen door de pensioengerechtigden van PMT. Deze verkiezingen hebben elke vier jaar plaats. De leden namens de werkgevers worden om de vier jaar door de FWT benoemd.

In hoofdstuk 3 staat een overzicht van de leden die in 2025 zitting hadden in het vo.

Taken verantwoordingsorgaan

Oordeel geven over bestuurlijk handelen

Eén van de belangrijkste taken van het vo is om een oordeel te geven over het handelen van het bestuur. Het vo kijkt daarbij of het bestuur van PMT in zijn besluitvorming een evenwichtige afweging maakt van de belangen van alle deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers.

Het bestuur licht dus toe waarom bepaalde keuzes zijn gemaakt, wat dit betekent voor de belangen van de verschillende groepen, welke opties het bestuur heeft bekeken en waarom niet voor die andere opties is gekozen.

Het vo beoordeelt deze besluiten en sluit dit elk jaar af met een algemeen oordeel over de manier waarop het bestuur van PMT heeft gehandeld. U kunt dit oordeel terugvinden in hoofdstuk 5 van dit jaarverslag. Tevens wordt het oordeel van het vo onverkort in het jaarverslag van PMT opgenomen.

Verantwoordingsorgaan PMT

8 leden

Namens werknemers en ex-werknemers

5 leden

Namens pensioengerechtigden

3 leden

Namens werkgevers

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

Samenstelling

Taken verantwoordingsorgaan

● Werkwijze verantwoordingsorgaan

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Adviesrecht

Op een aantal onderwerpen, waarover het bestuur een beslissing heeft te nemen, heeft het vo adviesrecht. Dat houdt in dat het bestuur pas een definitief besluit kan nemen nadat het vo een advies hierover heeft gegeven en dit advies meeweegt in het uiteindelijke besluit. Het vo streeft ernaar dat de adviezen unaniem door alle vo-leden worden gesteund.

Het vo heeft adviesrecht over onder andere de volgende onderwerpen:

- Uitvoeringsreglement
- Communicatie- en voorlichtingsbeleid
- Klachtenprocedure
- Beloningsbeleid leden bestuursorganen
- Vaststellen van de profielschets voor de leden van de raad van toezicht
- Collectieve waardeoverdrachten

Naast dit adviesrecht heeft het verantwoordingsorgaan het recht om een bindende voordracht te doen over de benoeming van de leden van de rvt. Verder heeft de (gekozen) geleding namens de pensioengerechtigden het recht om een bindende voordracht te doen aan het bestuur over de te benoemen bestuursleden die namens de pensioengerechtigden zitting hebben in het bestuur.

In aanvulling op eerdergenoemde adviesrechten heeft het vo in het kader van de Wtp een verzaamd adviesrecht gekregen ten aanzien van het voorgenomen besluit tot invaren van de bestaande aanspraken en uitkeringen en de verdeling van het vermogen van het fonds.

Er is sprake van een verzaamd adviesrecht omdat er bijzondere bepalingen gelden ten aanzien van een mogelijk afwijkend deeladvies van een van de verschillende geledingen. Ook in geval van een negatief advies van één van de geledingen moet het bestuur dit voorgenomen besluit in heroverweging nemen. Het bestuur dient het voorgenomen besluit kritisch te bezien en in ieder geval sociale partners moet vragen het verzoek tot invaren te heroverwegen met inachtneming van de negatieve advisering.

Werkwijze verantwoordingsorgaan

Het vo heeft ook in 2025 de werkwijze van voorgaande jaren gevolgd. Dit houdt in dat de reguliere vergaderingen uit twee delen bestaan.

In de ochtend komen onderwerpen aan de orde waarvan het vo vindt dat het belangrijk is om meer informatie over te krijgen, zodat het vo zich daar een oordeel over kan vormen. Dat gebeurt in de vorm van presentaties of toelichtingen van medewerkers van het bestuursbureau van PMT. Soms worden ook medewerkers van uitvoerders MN en PGGM of externe deskundigen uitgenodigd.

Het gaat dan om actuele zaken of onderwerpen die in de nabije toekomst op de agenda van het verantwoordingsorgaan komen te staan. Daarnaast wordt in het ochtenddeel besproken welke vragen de leden van het vo hebben voor het bestuur van PMT en of er thema's zijn die het vo proactief onder de aandacht wil brengen van het bestuur (recht van overleg).

's Middags schuift een delegatie van het PMT-bestuur aan in de vergadering. De bestuursleden praten het vo bij over de actuele thema's die op de bestuurstafel liggen. Ook lichten zij de genomen beleidsbesluiten toe. Daarnaast is er ruimte om met elkaar te sparren over ontwikkelingen in de pensioensector en komen de vragen van het vo aan de orde. Hier maakt het vo gebruik van het recht op overleg.

De gesprekken met het bestuur vinden plaats in een constructieve en goede sfeer, waarin openheid en respect hoog in het vaandel staan. Dit draagt ertoe bij dat er een positieve wisselwerking ontstaat waarbij kritische vragen kunnen worden gesteld, opmerkingen worden gemaakt en aanbevelingen worden gedaan.

Het vo voert elk jaar onder externe begeleiding een zelf-evaluatie uit. Op basis van de uitkomsten van deze zelfevaluatie kijkt het vo naar het eigen functioneren en op welke wijze de rol en samenwerking met het bestuur verder verbeterd kunnen worden.

Het vo wordt ondersteund door een vaste secretaris vanuit PMT. Waar nodig worden extra kennissessies georganiseerd. Die vinden zowel online als fysiek plaats.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze
verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het
verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling
verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

3

Wie is wie in het verantwoordings- orgaan

Leden van werknemerszijde

Marco de Koomen
CNV – voorzitter

Suzanne Bakker¹
Actief Deelnemers Belang
Metaal en Techniek

Edwin Helwerda
Actief Deelnemers Belang
Metaal en Techniek

Op onze [webpagina](#) stelt elk vo-lid zich voor, met een korte toelichting wat voor hem of haar belangrijke aandachtspunten zijn in het verantwoordingsorgaan. In de bijlage bij dit jaarverslag is ook een overzicht opgenomen van alle vo-leden, inclusief de wisselingen die hebben plaatsgevonden in 2025.

Rob Bernsen²
VG-PMT – vicevoorzitter

Rudy Kleine
FNV

Peter Borgman
FNV

Leo Rolf
Actief Deelnemers Belang
Metaal en Techniek

Sjef Marcelis
VG-PMT – vicevoorzitter

Suzanne Sanders
Op persoonlijke titel

Ruud Nieuwenhuis
Op persoonlijke titel

Joshua Tourrich
Actief Deelnemers Belang
Metaal en Techniek

Anita Wieman – Hesterman
Op persoonlijke titel

Gerrit Verberne
FNV

Johan Wolthuis⁴
VG-PMT

Wilfried de Waal³
Actief Deelnemers Belang
Metaal en Techniek

Leden namens de pensioengerechtigden

Leden van werkgeverszijde

Martin van den Bos
Federatie Werkgevers-
organisaties Techniek

Jan Alfons Vaas
Federatie Werkgevers-
organisaties Techniek

Frank de Wit
Federatie Werkgevers-
organisaties Techniek

¹ Tot 20 februari 2025
² Per 13 maart 2025
³ Tot 30 juni 2025
⁴ Per 23 juni 2025

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

- Vergaderingen en bijeenkomsten
- Wet toekomst pensioenen
- Uitgebrachte adviezen, Wtp
- Uitgebrachte adviezen, overig
- Opleiding en kennisontwikkeling
- Activiteiten werkgroepen
- Werkgroep Werkwijze
- Werkgroep Communicatie
- Werkgroep Pensioenen
- Vergaderonderwerpen
- Zelfevaluatie
- Voordracht lid raad van toezicht
- Gepensioneerdenbijeenkomsten
- Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

4

Verslagjaar 2025

Vergaderingen en bijeenkomsten

2025 was een uitzonderlijk druk jaar voor het vo. Dat had vooral te maken met de adviezen die in het kader van de Wtp gegeven zijn. In 2025 hebben de volgende bijeenkomsten plaatsgevonden:

- 9 reguliere vergaderingen
- 7 overlegvergaderingen met het bestuur van PMT (aansluitend aan de reguliere vo-vergaderingen)
- 12 extra Wtp-vergaderingen, waaronder een tweedaagse bijeenkomst. In deze vergaderingen zijn de specifieke onderwerpen van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) behandeld.
- 3 bijeenkomsten van het vo met de raad van toezicht en 1 gesprek in het kader van de consultatieronde van de raad van toezicht (voorzitter en vice-voorzitter vo)
- 1 zelfevaluatie over het eigen functioneren van het verantwoordingsorgaan

Wet toekomst pensioenen

Een groot deel van de vergaderingen van het vo stond in het teken van de overgang naar de Wet toekomst pensioenen (Wtp) per 1 januari 2026.

Bij het invaarsbesluit zijn onderwerpen als compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek, de initiële vulling van de solidariteitsreserve en het aanwenden van het eventuele resterend vermogen van groot belang evenals de evenwichtige verdeling daarvan over leeftijdscohorten.

Het pensioenfonds kan het invaarverzoek van sociale partners alleen afwijzen op drie limitatieve gronden, te weten:

1. **Er is sprake van onevenwichtig nadeel voor groepen pensioenfondsdeelnemers.** De belangen van verschillende groepen moeten eerlijk worden afgewogen zodat geen enkele groep buitensporig nadeel ondervindt.
2. **De uitvoerbaarheid op een beheerste en integere bedrijfsvoering.** Deze moet haalbaar zijn in de praktijk en kan op een manier uitgevoerd worden die de integriteit en het beheer van de organisatie niet in gevaar brengt.
3. **Niet voldoen aan wet- en regelgeving.**

Ook het verantwoordingsorgaan toetst de adviesaanvraag over het invaren op deze gronden en kan alleen op basis hiervan een eventueel negatief advies geven.

Uitgebrachte adviezen, Wtp

In het verslagjaar heeft het vo een initieel advies en twee aanvullende adviezen over het invaarsbesluit van het bestuur uitgebracht. Verderop in deze paragraaf wordt hier nader op ingegaan.

Op 15 mei 2025 heeft het vo een positief advies uitgebracht op het invaarsbesluit van het bestuur. Hierbij heeft het vo het volgende aangegeven:

- a. Het vo vindt dat de voorgenomen bestuursbesluiten bij het invoeren van het nieuwe pensioenstelsel voor de transitie als geheel onderbouwd zijn, leesbaar zijn en zijn voorzien van rekenvoorbeelden.
- b. Het vo vindt dat het bestuur de relevante groepen en hun kenmerken goed heeft onderkend en meeneemt in de evenwichtige belangenafweging.
- c. Het vo vindt dat het beleidsdocument *Evenwichtigheidsbeoordeling Invaren* duidelijk en gemotiveerd onderbouwd is. Voor het vo zijn de uitgewerkte evenwichtigheidsprincipes, transitiedoelen en maatstaven in relatie tot de groepen deelnemers duidelijk.
- d. Het vo beoordeelt de door het bestuur gekozen dekkingsgraden van 98%, 104,5%, 107% en 121% als passend voor de doorrekeningen van de verdeling van het fondsvermogen op het invaarmoment.
- e. Het is voor het vo duidelijk waarom bij invaren de standaardmethode wordt gehanteerd. Het vo kan zich – gegeven de uitgangspunten die aan het beleidsdocument evenwichtigheid ten grondslag liggen – vinden in de conclusie van het bestuur dat er geen sprake is van onevenredig nadeel voor enige groep belanghebbenden.
- f. Het vo vindt dat de vertaling naar een bestuursbesluit om in te varen vanuit het verzoek tot invaren duidelijk en gemotiveerd onderbouwd is.
- g. Het vo onderschrijft de inrichting van de solidariteitsreserve en de daarbij door het bestuur gemaakte keuzes en motivering.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

Vergaderingen en bijeenkomsten
Wet toekomst pensioenen
Uitgebrachte adviezen, Wtp

- Uitgebrachte adviezen, overig
- Opleiding en kennisontwikkeling
- Activiteiten werkgroepen
- Werkgroep Werkwijze
- Werkgroep Communicatie
- Werkgroep Pensioenen
- Vergaderonderwerpen
- Zelfevaluatie
- Voordracht lid raad van toezicht
- Gepensioneerd bijeenkomsten
- Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

h. De compensatie voor afschaffen van de systematiek van doorsneepremie en transitie-effecten, de wijze van toekennen en financiering is voor het vo duidelijk.

Het bestuur heeft op basis van de evenwichtigheidsstoets geconcludeerd dat compensatie voor afschaffing van de doorsneesystematiek evenwichtig is. Met name de gepensioneerdgeleding is kritisch over het feit dat het bestuur – in het kader van de opdrachtaanvaarding – onvoldoende heeft overgebracht aan het vo dat een andere wijze van compensatie, bijvoorbeeld uit de premie, mogelijk tot evenwichtigere resultaten had kunnen leiden. Dit is voor die geleding niet een dusdanig zwaar punt dat dit tot een negatief advies moet leiden.

Het vo kan zich – alles wegend – vinden in de keuze van het bestuur om te compenseren uit het fondsvermogen voor het afschaffen van de systematiek van de doorsneepremie. Het merendeel van het vo concludeert met het bestuur dat het effect op (verwachte) pensioenresultaten evenwichtig is. Een grote meerderheid van het vo onderschrijft de conclusie van het bestuur dat er op basis van de evenwichtigheidsstoets geen noodzaak is om vermogen te herverdelen. Enkele vo-leden hebben er moeite mee dat het bestuur de prioriteitstelling door sociale partners heeft geaccepteerd, waardoor een aanzienlijk verlies aan koopkracht uit het verleden voor gepensioneerden niet wordt hersteld via de wettelijke ruimte om vermogen her te verdelen op het moment van invaren.

Bij het advies in mei 2025 heeft het vo de volgende aandachtspunten meegegeven, die door het bestuur zijn of zullen worden gehonoreerd:

- a.** Het vo vraagt het bestuur zo snel mogelijk na invoering van het nieuwe pensioenstelsel een nieuw risicopreferentieonderzoek te houden.
- b.** Het vo wil actief worden meegenomen in de voortgang en 'go/no-go momenten' rond de gereedheid van de ICT-systemen van de pensioenuitvoeringsorganisaties.
- c.** Bij onvoorziene ontwikkelingen die een herbeoordeling op evenwichtigheid vereisen, verwacht het vo een aangepaste adviesaanvraag.

- d.** Het vo wijst op de grote communicatie-uitdaging rond het nieuwe pensioenstelsel en benadrukt het belang van een zorgvuldig uitgevoerd transitiecommunicatieplan, met specifieke aandacht voor zorgen bij jonge deelnemers (zoals het afschaffen van de leenrestrictie) en bijna-gepensioneerden (gevoeligheid voor rente/aandelenprijzen).
- e.** Het vo vraagt het bestuur de hardheidsclausule te bezien op actualiteit en compleetheid vanuit het perspectief van de transitie en het nieuwe pensioenstelsel en mogelijke schrijnende gevallen die zich daarbij kunnen voordoen. Het vo vindt het niet nodig om op voorhand al te definiëren wanneer er sprake is van een schrijnende situatie.
- f.** Het vo adviseert het bestuur vast te leggen hoe gehandeld wordt als de solidariteitsreserve niet goed functioneert (bijvoorbeeld bij overschrijding van triggerniveaus).
- g.** Tevens beveelt het vo aan om periodiek de werking van de solidariteitsreserve te evalueren.
- h.** Het vo beveelt aan om de effecten van invaren zo duidelijk en eenvoudig mogelijk op alle groepen deelnemers over te brengen.
- i.** Daarbij moet worden gemonitord of deze communicatie effectief is, met nadruk op zorgen van specifieke groepen.
- j.** Het vo verwacht ook te worden meegenomen in de ontwikkeling van de verwachte pensioenresultaten van de middengroep.
- k.** Het vo verlangt dat het bestuur het vo meeneemt in de monitoring van:
  - De dekkingsgraad tot het moment van invaren.
  - De effecten van nieuwe DNB-scenariosets.
  - De uitvoerbaarheid en tijdige uitvoering van de nieuwe pensioenregeling.
  - De ontwikkeling van het pensioenvermogen na invaren.

Het bestuur heeft na het indienen van het invaarbesluit nog toelichtende gesprekken gehad met DNB. Dat heeft ertoe geleid dat het initiële besluit nog gewijzigd is ten aanzien van de evenwichtigheid en plausibiliteit. Op 18 september 2025 heeft het vo ook een positief advies gegeven op het besluit om bestuurlijke ruimte in te zetten bij het invaren. Ook was het vo positief over de aanvullende evenwichtigheidsbeoordeling, inclusief in hoeverre de solidariteitsreserve bijdraagt aan de evenwichtige belangenafweging.

Tot slot leidde de stijgende dekkingsgraad ertoe dat het bestuur nog een aanvullend besluit heeft genomen om te bewerkstelligen dat ook bij hogere dekkingsgraden de gemaakte afspraken evenwichtig bleven. Ook op dit aanvullende besluit heeft het vo begin december een positief advies uitgebracht.

De materie was complex en het vo heeft zich regelmatig laten bijstaan door een externe adviseur. Daarnaast werd het vo optimaal ondersteund vanuit het bestuursbureau. Deze twee aspecten hebben ertoe bijgedragen dat elke adviesaanvraag in twee vergaderingen behandeld kon worden, met inbegrip van de reactie van het bestuur op het advies.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

Vergaderingen en bijeenkomsten
Wet toekomst pensioenen
Uitgebrachte adviezen, Wtp

- Uitgebrachte adviezen, overig
  - Opleiding en kennisontwikkeling
  - Activiteiten werkgroepen
  - Werkgroep Werkwijze
  - Werkgroep Communicatie
  - Werkgroep Pensioenen
- Vergaderonderwerpen
Zelfevaluatie
Voordracht lid raad van toezicht
Gepensioneerd bijeenkomsten
Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Uitgebrachte adviezen, overig

Adviesaanvraag aanpassing uitvoeringsreglement 2025

Het vo heeft advies uitgebracht over een aanpassing in het uitvoeringsreglement 2025. Daarbij concludeerde het vo dat er sprake is van bestendig beleid, dat is bijgewerkt aan de geldende wet- en regelgeving. Het vo stelde 2 aanpassingen voor, die beide zijn overgenomen. Daarmee kon het vo een positief advies uitbrengen. Wel merkte het vo op dat de adviesaanvraag relatief laat werd voorgelegd. Hoewel het vo begrip had voor de drukke werkzaamheden die de Wtp-transitie met zich meebracht, heeft het vo het bestuur wel verzocht om bij toekomstige adviesaanvragen nadrukkelijker te letten op een tijdige aanlevering. Het bestuur heeft dit ter harte genomen en daaropvolgende adviesaanvragen zijn tijdig aangeleverd.

Adviesaanvraag uitvoeringsreglement 2026

Eind 2025 bracht het vo tevens advies uit over het uitvoeringsreglement 2026 behorend bij de nieuwe pensioenregeling. Het vo werd in dit proces vroegtijdig bij het uitvoeringsreglement betrokken, waardoor het vo in staat was om voorafgaand aan de vaststelling door de bestuurscommissie Pensioenen (CPS) al vragen te stellen en aanbevelingen te geven om het reglement verder te verduidelijken en aan te scherpen. Na vaststelling door de CPS deed het vo nog 1 tekstuele aanbeveling, die ook werd overgenomen. Het vo heeft een positief advies uitgebracht over het reglement voor 2026.

Adviesaanvraag PMT beloningsbeleid 2026

Het vo heeft advies uitgebracht over het beloningsbeleid van PMT per 1 januari 2026. Dit betreft de vergoedingen van het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan en de externe managers (vermogensbeheer). Het vo concludeerde dat de aanpassingen van het beleid gelijk zijn aan de binnen de sector Metaal en Techniek toegepaste cao-verhogingen, dat een aantal zaken wat duidelijker is geformuleerd, er daarmee sprake is van een bestendig beleid en bracht een positief advies uit.

Opleiding en kennisontwikkeling

De 12 extra Wtp-vergaderingen zijn grotendeels gebruikt voor opleiding en kennisontwikkeling teneinde het vo in staat te stellen om weloverwogen besluiten te nemen over de verschillende Wtp-onderwerpen.

Vanwege de drukke werkzaamheden in het kader van de Wtp is er in het verslagjaar geen ruimte geweest voor verdere kennisontwikkeling.

Activiteiten werkgroepen

Om bepaalde onderwerpen voldoende aandacht te geven en voor te kunnen bereiden voor de vergaderingen, heeft het vo een aantal werkgroepen ingesteld.

Binnen het vo waren er in 2025 drie werkgroepen en 1 commissie actief:

- **Werkgroep Communicatie** Deze werkgroep houdt zich bezig met de mogelijkheden om de communicatie vanuit het vo met deelnemers te ontwikkelen en vorm te geven.
- **Werkgroep Werkwijze** Met deze werkgroep werkt het vo doorlopend aan het verbeteren van de eigen werkwijze.
- **Werkgroep Pensioenen** Deze werkgroep heeft als aandachtgebied met de ontwikkelingen rondom de Wet toekomst pensioenen (Wtp).
- **Commissie voordracht lid rvt** Deze commissie deed (in overleg met de voorzitter van de rvt) een voordracht aan het bestuur voor een nieuw lid van de rvt dat per 1 november 2025 benoemd is.

Werkgroep Werkwijze

De werkgroep werkwijze heeft de manier waarop het vo functioneert vastgelegd in een document dat aan revisie toe is. De werkgroep heeft hiermee in 2025 een aanvang gemaakt en zal naar verwachting voor het einde van de huidige zittingsperiode de nieuwe versie opleveren.

Werkgroep Communicatie

De werkgroep Communicatie heeft meegewerkt aan de totstandkoming van een artikel in het pensioenjournaal van PMT. Hierin werd aandacht gevraagd voor de aanstaande verkiezingen bij het vo en er stond een terugblik in op het traject dat het vo doorlopen heeft in aanloop naar het nieuwe pensioenstelsel.

Verder zijn de leden van de werkgroep geïnterviewd over de herijking van het beleidsplan communicatie en klantbediening.

Werkgroep Pensioenen

Deze werkgroep is in 2025 niet apart bijeengekomen. Gezien de importantie van het Wtp-traject is ervoor gekozen om de voorbereidingen met alle vo-leden te doen. Hierdoor hebben alle vo-leden op hetzelfde moment dezelfde informatie en toelichting gekregen.

De werkgroep is wel blijven bestaan voor het geval er toch aanleiding was om van hun diensten gebruik te maken.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

- Vergaderingen en bijeenkomsten
- Wet toekomst pensioenen
- Uitgebrachte adviezen, Wtp
- Uitgebrachte adviezen, overig
- Opleiding en kennisontwikkeling
- Activiteiten werkgroepen
- Wergroep Werkwijze
- Wergroep Communicatie
- Wergroep Pensioenen
- Vergaderonderwerpen
- Zelfevaluatie
- Voordracht lid raad van toezicht
- Gepensioneerdenbijeenkomsten
- Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Vergaderonderwerpen

Zoals hiervoor aangegeven is in een groot deel van de vergaderingen aandacht besteed aan de Wtp. In onderstaand overzicht worden de vergaderonderwerpen weergegeven.

Zelfevaluatie

In mei 2025 heeft de zelfevaluatie plaatsgevonden door het verantwoordingsorgaan onder begeleiding van een externe deskundige. Er is onder andere gesproken over het verloop van het adviestraject Wtp tot dat moment, elkaar feedback geven en hoe de vo-leden elkaar als collectief naar een hoger niveau kunnen tillen.

Voordracht lid raad van toezicht

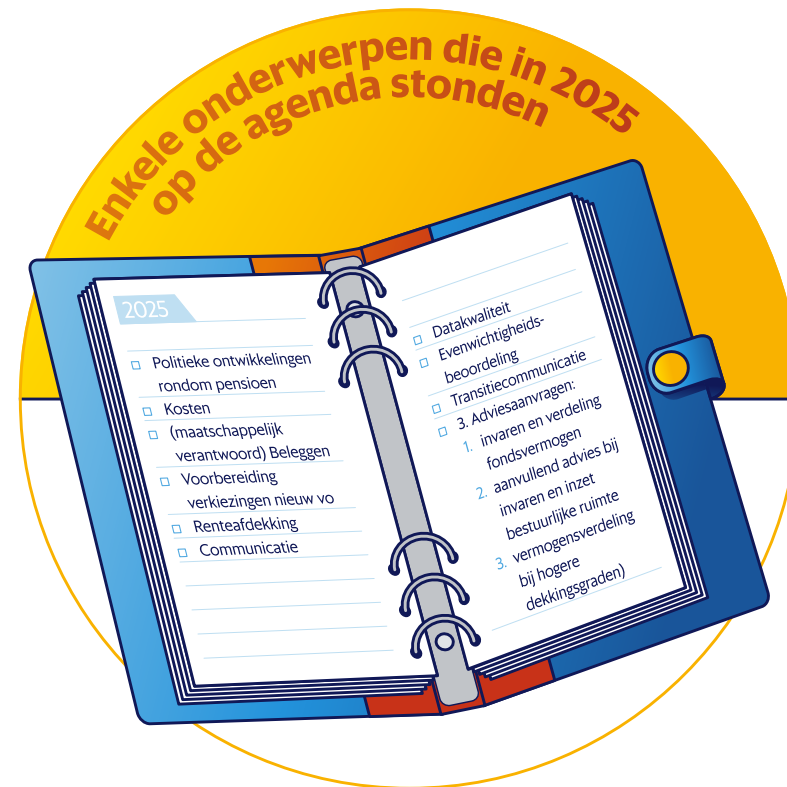
In november 2024 had de rvt een concept profielschets voor het nieuwe rvt-lid ter advisering voorgelegd aan het vo. Het vo heeft hierop destijds een positief advies gegeven. Op basis van het diversiteits- en inclusiebeleid van PMT is besloten dat gezien de huidige samenstelling van de rvt de voorkeur nadrukkelijk uitgaat naar een vrouwelijke kandidaat.

De selectiecommissie bestaande uit drie vo-leden en de rvt-voorzitter hebben met twee voorkeurskandidaten uitvoerig gesproken. De commissie heeft vervolgens de voorkeur uitgesproken voor Evalinde Eelens als nieuw lid voor de raad van toezicht van PMT. Het vo heeft vervolgens een (bindende) voordracht aan het bestuur gedaan. Het bestuur heeft deze overgenomen en Evalinde Eelens benoemd als lid van de rvt.

Gepensioneerdenbijeenkomsten

PMT organiseert jaarlijks gepensioneerdenbijeenkomsten door heel Nederland. In 2025 waren dat er 7. Het vo waardeert deze bijeenkomsten, die goed aansluiten bij de vragen die bij gepensioneerde deelnemers leven. Het feit dat bestuursleden zelf op het podium staan om vragen te beantwoorden, wordt duidelijk als positief ervaren door het publiek.

De bijeenkomsten worden altijd bijgewoond door een vertegenwoordiging van het vo. Daarnaast wordt de (vice-) voorzitter van het vo in de gelegenheid gesteld om iets over het vo te vertellen. Na het formele gedeelte begeven de vo-leden zich tussen de gepensioneerden. Dat levert vaak nuttige informatie op voor de vo-leden.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

Vergaderingen en bijeenkomsten
Wet toekomst pensioenen
Uitgebrachte adviezen, Wtp
Uitgebrachte adviezen, overig
Opleiding en kennisontwikkeling
Activiteiten werkgroepen
Wergroep Werkwijze
Wergroep Communicatie
Wergroep Pensioenen
Vergaderonderwerpen
Zelfevaluatie
Voordracht lid raad van toezicht
Gepensioneerdenbijeenkomsten

● Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Overzicht verloop van actuele dekkingsgraad

In het jaarverslag van PMT wordt het verloop van de dekkingsgraad voor de jaren 2024 en 2025 weergegeven. Een deel van het vo hecht eraan dat dit voor een periode van 8 jaar zichtbaar is. Hierna is daarom een 8-jaars tabel opgenomen.

Boekjaar	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	2018
Beginstand boekjaar	108,4%	105,8%	106,7%	106,7%	96,3%	99,1%	99,4%	102,2%
Inkoop nieuwe aanspraken (premie-effect)	-0,2%	0,1%	0,4%	-1,1%	-0,9%	-1,3%	-0,7%	-0,7%
Uitkeringen	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	-0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Toeslagverlening of verlaging	0,0%	-0,1%	-3,5%	-4,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Beleggingsresultaat	-8,7%	4,9%	5,3%	-29,0%	4,0%	10,9%	18,6%	0,5%
Wijziging RTS	25,7%	-2,6%	-3,2%	52,3%	7,2%	-13,1%	-15,4%	-4,9%
Overige oorzaken	-3,1%	0,2%	-0,1%	-18,0%	0,2%	0,7%	-2,8%	2,3%
Eindstand boekjaar (berekend)	122,3%	108,4%	105,8%	106,7%	106,7%	96,3%	99,1%	99,4%

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

- Algemeen
  - Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025
  - Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024
- Oordeel bestuurlijk handelen 2025
- Pensioenbeheer
  - Communicatie en klantbediening
  - Vermogensbeheer
  - Verantwoord beleggen
  - Kosten
  - Risicomanagement
  - Overige zaken
- Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025
- Aanbevelingen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

5

Oordeel vo over bestuurlijk handelen

Algemeen

Het beoordelen van het bestuurlijk handelen is één van de kerntaken van het verantwoordingsorgaan (vo). Jaarlijks geeft het vo een oordeel over de genomen bestuurlijke besluiten in het betreffende verslagjaar en de uitgezette koers voor de komende jaren.

Daarnaast evalueert het vo het afgegeven oordeel en aanbevelingen van het voorgaande verslagjaar.

Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025

Aan de basis van een gedegen oordeelsvorming ligt een goede en tijdige informatievoorziening vanuit het PMT-bestuur. Voor de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel heeft het vo een beoordelingskader opgesteld zodat op effectieve wijze invulling gegeven kan worden aan de vo taakstelling m.b.t. de wettelijk vereiste adviezen en om optimale input te kunnen leveren aan het PMT-bestuur.

In 2025 kwam het vo 9 keer in een reguliere vergadering bijeen, waarvan 7 keer aansluitend ook met een afvaardiging van het bestuur. Vanwege de voorbereiding op de invoering van het nieuwe pensioenstelsel zijn 12 extra vergaderingen georganiseerd, waaronder 1 keer een tweedaagse bijeenkomst, die volledig gericht waren op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel (Wet toekomst pensioenen, kortweg Wtp).

De raad van toezicht (rvt) van PMT sloot bij 3 vo-vergaderingen aan. Daarbij werden zowel toezichtthema's besproken als algemene pensioenontwikkelingen. Ook voerde het vo overleg met de rvt over de Wtp-transitie.

Het vo heeft in 2025 opnieuw proactief het gesprek gevoerd met het bestuur en regelmatig onderwerpen en ontwikkelingen onder de aandacht van het bestuur gebracht die een direct raakvlak hebben met de (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers die bij PMT zijn aangesloten. Net als in voorgaande jaren ervaart het vo een open dialoog met het bestuur: alle onderwerpen zijn bespreekbaar en vragen worden snel opgepakt en beantwoord.

Dat in dit veeleisende transitiejaar zoveel bestuursleden deelnamen aan het overleg met het vo is kenmerkend voor de betrokken houding van het PMT-bestuur. Ook het contact met de rvt verliep op een prettige en constructieve manier met aandacht voor ieders rol.

Het jaar 2025 was voor het vo één van de meest intensieve jaren in zijn bestaan, met een bijbehorende werkdruk. In dit jaarverslag kijkt het vo verder terug op de wijze waarop het vo in 2025 heeft gefunctioneerd.

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024

Het vo heeft over 2024 een positief oordeel gegeven over het handelen van het bestuur. Tegelijkertijd deed het vo een aantal aanbevelingen, vooral gericht op de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel. Het betrof punten die voor (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden van belang zijn: duidelijke en waar mogelijk persoonlijke communicatie, het opnieuw uitvoeren van het onderzoek naar risicovoorkuren en aandacht voor kosten.

Daarnaast uitte het vo zorgen over de krappe planning voor de transitie. Het vo wees erop dat de planning, ondanks de inzet van het bestuur en de PMT-medewerkers, extra onder druk kon komen te staan door politieke ontwikkelingen, uitvoeringsissues of aanvullende vragen/eisen vanuit het wettelijke externe toezicht. Het vo adviseerde het bestuur om altijd te kiezen voor een zorgvuldige en beheerste transitie, met een goede afweging van alle relevante aspecten en risico's. Ook vroeg het vo het bestuur om opnieuw te kijken naar een mogelijke aanpassing van het wezenpensioen. Tot slot verzocht het vo het bestuur om het vo betrokken te houden bij de verdere ontwikkeling van een strategie voor de (middel)lange termijn.

Het vo is van mening dat het bestuur de aanbevelingen op een serieuze manier heeft opgepakt. Een aantal punten blijft ook in 2026 nog belangrijk. Op deze onderwerpen komt het vo verderop in dit oordeel terug.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

Algemeen

Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024

● Oordeel bestuurlijk handelen 2025

Pensioenbeheer

Communicatie en klantbediening

Vermogensbeheer

Verantwoord beleggen

Kosten

Risicomanagement

Overige zaken

Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025

Aanbevelingen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Oordeel bestuurlijk handelen 2025

Financiële positie PMT

Mogelijkheid toeslagverlening bij niet-invaren

Het vo heeft het bestuur verzocht om een overbruggingsplan op te stellen en in te dienen bij De Nederlandsche Bank (DNB). Dit zou de mogelijkheid bieden tot een toeslagverlening per 1 januari 2026 in het geval PMT onverhoopt niet per die datum zou kunnen overgaan naar het nieuwe pensioenstelsel. Het bestuur heeft beargumenteerd besloten hieraan geen gevolg te geven. Een deel van het vo kon zich hierin vinden, een ander deel had weinig begrip voor dit vroegtijdige besluit om de mogelijkheid van een eventuele indexering per 1 januari 2026 niet te benutten. Het onderwerp is daarom meerdere keren besproken in de vergaderingen met het bestuur. Achteraf bleek dit – gezien de uiteindelijke invaardekkingsgraad – geen punt van zorg meer.

Een nieuw pensioenstelsel (Wtp)

Het vo is van mening dat het bestuur het proces richting het invaarbesluit op gedegen wijze heeft vormgegeven. Het vo heeft inzage gekregen in vrijwel alle beschikbare informatie en de vele vragen van het vo zijn stuk voor stuk adequaat beantwoord, ondanks de krappe planning waarin het proces heeft plaatsgevonden. Het bestuur heeft voldoende tijd ingeruimd om het traject toe te lichten, besluiten te onderbouwen en serieus in te gaan op de zorgen en adviezen van het vo.

Het vo heeft respect voor de inspanningen die het bestuur en het ondersteunende bestuursbureau hebben geleverd om het traject naar het nieuwe pensioenstelsel op een goede manier af te ronden, inclusief de afstemming met de externe toezichthouders. Ook is het vo positief over de inzet van externe deskundigen die het bestuur procesmatig en inhoudelijk hebben begeleid.

Vanwege de complexe materie heeft het vo tijdens het Wtp-traject ook ondersteuning gehad van een externe adviseur. Zijn deskundigheid en begeleiding zijn door het vo als zeer waardevol ervaren. Het vo heeft de adviesaanvragen tijdens het Wtp-traject steeds in 2 vergaderingen kunnen behandelen op de door het vo gewenste werkwijze.

Hierbij heeft het vo onder andere gebruik gemaakt van een beoordelingskader dat samen met de adviseur opgesteld en ingericht is. Op deze manier heeft de besluitvorming en advisering zo zuiver mogelijk plaatsgevonden.

Het vo heeft in het kader van het Wtp-traject 3 adviesaanvragen behandeld:

- Advies bij het voorgenomen bestuursbesluit om in te varen
- Aanvullend advies bij invaren en inzet bestuurlijke ruimte Wtp
- Aanvullend advies bij invaren hogere dekkingsgraden

De laatste aanvullende adviesaanvraag werd veroorzaakt doordat de dekkingsgraad in 2025 onverwacht hoog opliep. In overleg met DNB heeft het bestuur de scenario's bij hogere dekkingsgraden in kaart gebracht en ter advisering voorgelegd aan het vo. Voor het vo betekende dit een adviestraject in een beperkt tijdsplan dat onder hoge druk tot stand moest komen.

Het vo heeft geconstateerd dat het voortschrijdend inzicht bij DNB gedurende het Wtp-traject geresulteerd heeft in diverse vragen en verzoeken aan PMT die van zowel het bestuur als het vo de nodige flexibiliteit hebben gevraagd en het proces compliceerden.

Het vo heeft in 2025 zorgen gehad over de krappe planning van het Wtp-traject. Ook de vraag of de uitvoerders op tijd klaar zouden zijn voor de transitie heeft regelmatig de aandacht van het vo gekregen. Het bestuur heeft gedurende 2025 een aantal 'go/no-go' momenten gedefinieerd om te bepalen of een integere en beheerste overgang per 1 januari 2026 haalbaar bleef. Het vo is van mening dat het bestuur daarbij op de juiste momenten de juiste afwegingen heeft gemaakt.

Daarnaast heeft het bestuur een belangrijke bijdrage geleverd aan het optimaliseren van de samenwerking tussen PGGM en MN Vermogensbeheer.

Hoewel de meerderheid van het vo positief is over het feit dat de transitie per 1 januari heeft kunnen plaatsvinden, blijft een enkel vo-lid geen voorstander van de Wtp in brede zin. Daarnaast hebben enkele vo-leden er moeite mee dat compensatie van het koopkrachtverlies van pensioengerechtigden geen prioriteit heeft gekregen van de sociale partners in de sector Metaal en Techniek. Deze vo-leden zijn van mening dat het bestuur van PMT zich hier sterker voor had moeten maken in het overleg met de sociale partners.

Als gevolg van de onverwacht sterk oplopende dekkingsgraad van PMT, heeft het bestuur een aanvullende adviesaanvraag gedaan aan het vo over de te hanteren scenario's bij hogere dekkingsgraden. Ten tijde van het opstellen van het evenwichtigheidskader lag het niet in de verwachting dat de dekkingsgraad zou oplopen tot boven de 121%. Het vo heeft deze aanvullende adviesaanvraag onder aanzienlijke tijdsdruk, en met minder uitvoerige informatie dan eerder gebruikelijk was in het Wtp-traject, moeten behandelen.

Hoewel het vo daar begrip voor had, hebben enkele vo-leden opgemerkt dat zij bij meer ruimte in de planning waarschijnlijk overwogen zouden hebben om het bestuur te vragen de gehanteerde maatstaven nog eens te onderzoeken en eventueel anders vast te stellen. Het vo heeft uiteindelijk besloten een positief advies uit te brengen over deze aanvullende adviesaanvraag.

Het vo is verder voldoende geïnformeerd over de wijze waarop het bestuur onder de Wtp grip zal houden op de uitbestedingen van het fonds en het aanpassen van de daarbij behorende contracten. Het vo is van mening dat het bestuur de juiste afstand houdt ten opzichte van de uitbestedingspartijen om enerzijds wel de verantwoordelijkheid te kunnen dragen en anderzijds de partijen de ruimte te geven om hun eigen beslissingen te nemen voor een correcte uitvoering.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

Algemeen

Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024

Oordeel bestuurlijk handelen 2025

- Pensioenbeheer
  - Communicatie en klantbediening
  - Vermogensbeheer
  - Verantwoord beleggen
- Kosten
- Risicomanagement
- Overige zaken
- Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025
- Aanbevelingen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Pensioenbeheer

Adviesaanvraag uitvoeringsreglement 2025

Het vo heeft advies uitgebracht over het uitvoeringsreglement 2025. Daarbij concludeerde het vo dat er sprake is van bestendig beleid, dat is bijgewerkt aan de geldende wet- en regelgeving. Het vo stelde 2 aanpassingen voor, die beide zijn overgenomen. Daarmee kon het vo een positief advies uitbrengen. Wel merkte het vo op dat de adviesaanvraag relatief laat werd voorgelegd. Hoewel het vo begrip had voor de overvolle agenda's en hoge werkdruk die de Wtp-transitie met zich meebracht, heeft het vo het bestuur wel verzocht om bij toekomstige adviesaanvragen nadrukkelijker te letten op een tijdige aanlevering. Het bestuur heeft dit ter harte genomen en daaropvolgende adviesaanvragen zijn tijdig aangeleverd.

Adviesaanvraag uitvoeringsreglement 2026

Eind 2025 bracht het vo tevens advies uit over het uitvoeringsreglement 2026. Het vo werd in dit proces vroegtijdig bij het uitvoeringsreglement betrokken, waardoor het vo de mogelijkheid had om voorafgaand aan de vaststelling door de bestuurscommissie Pensioenen (CPS) al vragen te stellen en aanbevelingen te geven om het reglement verder te verduidelijken en aan te scherpen. Na vaststelling door de CPS deed het vo nog 1 tekstuele aanbeveling, die ook werd overgenomen. Het vo heeft een positief advies uitgebracht over het reglement voor 2026.

Communicatie en klantbediening

Pensioenconsulenten en gepensioneerdenuitkomsten

Het vo hecht grote waarde aan de inzet, kennis en kunde van zowel de PMT werkgevers- als werknemerspensioenconsulenten. Uit contacten die het vo heeft met (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers blijkt telkens weer hoe belangrijk en gewaardeerd de ondersteuning van de pensioenconsulenten is. Het vo is ook zeer positief over de drukbezochte gepensioneerdenuitkomsten van PMT. Deze bijeenkomsten bieden een duidelijke meerwaarde voor deelnemers die al met pensioen zijn. Daarnaast geven deze bijeenkomsten inzicht bij PMT wat er leeft onder de pensioengerechtigden en hoe groot het vertrouwen in het fonds is. Het vo zou graag zien dat PMT onderzoekt of er voldoende aandacht gegeven wordt aan deelnemers die bijna met pensioen gaan.

Jaarplan communicatie en transitiecommunicatie

Begrijpelijke en eenduidige communicatie naar (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers vormt altijd een belangrijk aandachtspunt voor het vo en is regelmatig onderwerp van gesprek met het bestuur. Het vo hecht er veel waarde aan dat de communicatie goed aansluit bij de mensen die werk(t)en in de sector Metaal en Techniek. Hoewel het vo begrijpt dat het bestuur de richtlijnen van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) voor de transitiecommunicatie strikt moet volgen, ervaart het vo deze kaders wel als beperkend.

Het communicatiejaarplan 2025 en de transitiecommunicatie sloten dit jaar voor een groot deel op elkaar aan. In de praktijk bleek het vaak lastig om het vo van werkende modellen en teksten te voorzien, mede door de hoge tijdsdruk en de uitgebreidheid van het onderwerp. Het vo heeft vastgesteld dat, met meenemen van het bovenstaande, de communicatie goed is verlopen en PMT zich aan de wettelijke voorschriften heeft gehouden.

Samenvattend is het vo van mening dat het bestuur in de aanloop naar de transitie alles heeft gedaan om de Wtp onder de aandacht te brengen van (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Wel vindt een enkel vo-lid dat de communicatie te positief was, zonder voldoende aandacht voor het scenario waarin de transitie mogelijk geen doorgang zou kunnen vinden. Een ander vo-lid vindt dat daarbij dat de communicatie erg formeel was en onvoldoende rekening heeft gehouden met het ontbreken van indexatie vanuit het verleden en naar de toekomst. De wettelijke eisen voor de communicatie rond de overgang naar het nieuwe pensioen maakt echter dat begrijpelijke communicatie een nog grotere uitdaging is dan pensioen voor veel mensen al is.

Vermogensbeheer

Het beleggingsbeleid komt regelmatig aan de orde in de vo-vergaderingen. Op verzoek van het vo heeft de voorzitter van de bestuurscommissie Beleggingen een verduidelijkende presentatie gegeven over afwegingen van het beleggingsbeleid – waaronder de renteafdekking – en de onderbouwing van planmatige keuzes, ook in tijden van geopolitieke ontwikkelingen.

Verantwoord beleggen

Het bestuur heeft aangegeven dat het beleggingsbeleid vooral is gericht op de lange termijn. Dat betekent dat er niet meteen wordt ingegrepen wanneer er kortdurende schommelingen op de markt zijn. Die rust en continuïteit zijn belangrijk om weloverwogen keuzes te kunnen maken en om te voorkomen dat beslissingen worden gebaseerd op tijdelijke signalen.

Het vo begrijpt dat het soms lastig is om een balans te vinden tussen rendement op korte termijn en het rendement op lange termijn in een duurzame, leefbare wereld. Het vo ziet dat het bestuur deze afweging zorgvuldig maakt en kan zich vinden in de keuzes die hierbij worden gemaakt.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

Algemeen

Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024

Oordeel bestuurlijk handelen 2025

Pensioenbeheer

Communicatie en klantbediening

Vermogensbeheer

Verantwoord beleggen

- Kosten
  - Risicomanagement
  - Overige zaken
  - Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025
- Aanbevelingen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Kosten

Het vo is geïnformeerd over de ingezette daling van de kosten per deelnemer. Tegelijkertijd is het vo van mening dat het kostenniveau per deelnemer nog erg hoog is. Het vo heeft er begrip voor dat de kosten per deelnemer de afgelopen jaren tijdelijk zijn opgelopen. Deze stijging hing samen met de overgang van de pensioenadministratie naar PGGM en met de voorbereidingen die PMT moest treffen in aanloop naar de Wtp.

Nu de transitie per 1 januari 2026 heeft plaatsgevonden, rekent het vo op het daadwerkelijk realiseren van schaal- en synergievoordelen als gevolg van de overgang naar PGGM en daarmee op een verdere verlaging van de kosten per deelnemer. Daarbij staat voor het vo een kwalitatief goede dienstverlening aan (ex-) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers voorop. Die kwaliteit moet echter hand in hand gaan met acceptabele en uitlegbare kosten.

In het kader daarvan vindt het vo het belangrijk om structureel inzicht te hebben in de kostenontwikkeling van PMT. Het vo verwacht dat het bestuur in 2026 een overzicht van de kostenontwikkeling aan het vo presenteert, inclusief een overzicht van de wegvallende transitiekosten. Daarnaast verwacht het vo dat het bestuur tot een heldere visie op de toekomstige kostenontwikkeling komt, voorzien van concrete doelstellingen en een bijbehorende tijdslijn. Het vo gaat ervan uit dat het bestuur het vo daarbij actief meeneemt in de stappen die PMT op dit punt zet en voornemens is te zetten.

Risicomanagement

Het vo ziet dat in de bestuursbesluiten aandacht is voor de risico-opinies en de risicoparagraaf.

De sleutelfunctiehouders en eerste lijn besteden veel aandacht aan het opstellen hiervan. Hun bevindingen worden gedeeld met en uitgebreid besproken in het bestuur.

Overige zaken

Adviesaanvraag beloningsbeleid PMT 2026

Het vo heeft advies uitgebracht over het beloningsbeleid van PMT per 1 januari 2026. Dit betreft de vergoedingen van het bestuur, de raad van toezicht, het verantwoordingsorgaan en de externe managers (vermogensbeheer). Het vo concludeerde dat de aanpassingen van het beleid gelijk zijn aan de binnen de sector Metaal en Techniek toegepaste cao-verhogingen, dat een aantal zaken wat duidelijker is geformuleerd en dat daarmee sprake is van een bestendig beleid en bracht een positief advies uit.

Code Pensioenfondsen 2024

Sinds 2014 geldt de Code Pensioenfondsen. Dit is de governancecode voor de pensioensector, die via thema's en normen richtlijnen biedt voor goed pensioenfondsbestuur en verantwoording. De Code is opnieuw herzien in 2024 en pensioenfondsen moeten per 1 januari 2025 hieraan voldoen. Bij afwijking moet een pensioenfonds dit uitleggen in het jaarverslag. De herziene Code heeft in norm 37 de maximale zittingstermijnen van bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan teruggebracht van 3 naar 2 termijnen. Voor leden van de raad van toezicht was dit al het geval.

Het bestuur koos ervoor om deze herziene norm gefaseerd in te voeren, omdat een strikte invoering zou betekenen dat er 5 bestuursleden in een tijdsbestek van 6 maanden zouden aftreden, maar dit niet toe te passen voor het vo. Het vo heeft het bestuur verzocht om dit te heroverwegen omwille van het behouden van continuïteit in het vo. Dat is mede in het belang van (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers in de sector. Daarnaast vond het vo het belangrijk om enige historische kennis te behouden met betrekking tot de advisering over het invaren in de Wtp. Het bestuur heeft op basis hiervan besloten om bij de komende zittingstermijn van het vo eenmalig een derde zittingstermijn toe te staan voor de zittende vo-leden. Het vo was daarover bijzonder positief gestemd.

Bij het verschijnen van dit jaarverslag hebben de verkiezingen voor het nieuwe vo inmiddels plaatsgevonden. De voorlopige uitslag van de verkiezingen is hier terug te vinden: [websitebericht](#). Het nieuwe vo wordt per 1 juli 2026 geïnstalleerd.

Herijking (middel)lange termijnstrategie

Het vo heeft er kennis van genomen dat het bestuur in 2025 heeft gewerkt aan een herijking van de strategische ambities in het licht van de Wtp en de ontwikkeling van een (middel)lange termijnstrategie, met daarnaast aandacht voor de eisen die dit stelt aan de deskundigheid, competenties en samenstelling van het bestuur van PMT. Het vo waardeert dat het bestuur ondanks de forse werkdruk rondom het Wtp-traject ruimte heeft genomen om te onderzoeken hoe PMT in het nieuwe stelsel slagvaardig en toekomstbestendig kan opereren.

Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025

Het vo komt tot een positief oordeel over het bestuurlijk handelen in 2025. Het bestuur heeft, in een jaar dat volledig in het teken stond van de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, een enorme inspanning geleverd en zorgvuldig en transparant geopereerd. Het vo is gedurende het verslagjaar goed geïnformeerd en kon rekenen op open en constructieve gesprekken waarbij vragen en zorgen serieus werden opgepakt. Het bestuur heeft op de juiste momenten kritische afwegingen gemaakt, risico's benoemd en waar nodig aanvullende scenario's in kaart gebracht.

Hoewel binnen het vo verschillende perspectieven bestaan op onderdelen van de Wtp, is de algemene indruk dat het bestuur in 2025 constructief, transparant en in het belang van (ex-)deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers heeft gehandeld. Het vo heeft daarbij veel waardering voor de grote inzet van het bestuur, het bestuursbureau en de betrokken externe deskundigen om de transitie op een integere en beheerste wijze te realiseren.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

Algemeen

Werkwijze verantwoordingsorgaan in 2025

Terugblik op oordeel verantwoordingsorgaan en aanbevelingen 2024

Oordeel bestuurlijk handelen 2025

Pensioenbeheer

Communicatie en klantbediening

Vermogensbeheer

Verantwoord beleggen

Kosten

Risicomanagement

Overige zaken

Conclusie: positief oordeel over bestuurlijk handelen in 2025

● Aanbevelingen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Aanbevelingen

Vorig jaar deed het vo al de aanbeveling om te blijven inzetten op heldere, tijdige en uitgebreide communicatie naar (ex-) deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. Juist in het nieuwe pensioenstelsel, dat nog niet voor iedereen vanzelfsprekend en begrijpelijk is, is en blijft dit van het grootste belang. Het vo adviseert het bestuur om structureel aandacht te besteden aan het analyseren van reacties, behoeften en verwachtingen van de verschillende doelgroepen. Daarmee kan de communicatie nog gericht worden afgestemd op allen die werk(t)en in de sector Metaal en Techniek en hun werkgevers.

Daarnaast blijft het vo voorstander van het uitvoeren van een nieuw risicopreferentieonderzoek (RPO). Nu PMT is ingevaren in de Wtp is het volgens het vo wenselijk om dit niet te lang uit te stellen. Het vo verwacht dat (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden mede door voortschrijdend inzicht tot andere voorkeuren kunnen komen dan in het eerdere onderzoek. Het vo adviseert het bestuur om het nieuwe RPO te voorzien van duidelijke en uitgebreide toelichting, zodat de doelgroepen een goed beeld krijgen van het nemen van beleggingsrisico's en de mogelijke effecten daarvan op hun pensioen.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze
verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het
verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling
verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

6

Contact

Het verantwoordingsorgaan gaat graag met deelnemers en pensioengerechtigden van PMT in gesprek. Dat doen we op verschillende manieren.

Waar zijn we te vinden?

Er is altijd een delegatie van het vo aanwezig tijdens de [gepensioneerdenbijeenkomsten](#) die PMT door het hele land organiseert. Data, tijden en locaties staan op de website van PMT.

Tijdens elke gepensioneerdenbijeenkomst stellen de aanwezige vo-leden zich tijdens het officiële deel van het programma voor, zodat aanwezigen na afloop weten wie zij kunnen aanspreken.

Meer informatie? Kijk op onze website!

Het verantwoordingsorgaan heeft een [eigen pagina](#) op de website van PMT.

Schriftelijk contact

Het verantwoordingsorgaan heeft een eigen emailadres binnen PMT. U kunt ons een email sturen via verantwoordingsorgaan@pmt.nl.

Heeft u geen emailadres? Dan kunt u ons ook schrijven.
Ons contactadres is:
Verantwoordingsorgaan PMT
Pr. Beatrixlaan 15
2595 AK Den Haag

Neemt u in uw bericht ook even uw contactgegevens mee?
Dan weten we hoe we u kunnen bereiken.

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze
verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het
verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling
verantwoordingsorgaan 2025

- Leden namens de werknemers
- Leden namens de werkgevers
- Leden namens de pensioengerechtigden

Colofon

7

Bijlage: samenstelling verantwoordings- orgaan 2025

Leden namens de werknemers

De heer M. de Koomen (50 jaar)

Mevrouw S. Bakker (51 jaar)¹

De heer E.C. Helwerda (55 jaar)

De heer R. Kleine (65 jaar)

De heer L. Rolf (64 jaar)

Mevrouw S. Sanders (52 jaar)

De heer J. Tourrich (43 jaar)

De heer G.H. Verberne (69 jaar)

De heer W. de Waal (63 jaar)²

CNV – voorzitter

Actief Deelnemers Belang Metaal en Techniek

Actief Deelnemers Belang Metaal en Techniek

FNV

Actief Deelnemers Belang Metaal en Techniek

op persoonlijke titel

Actief Deelnemers Belang Metaal en Techniek

FNV

Actief Deelnemers Belang Metaal en Techniek

Leden namens de werkgevers

De heer M. van den Bos (65 jaar)

De heer J.A. Vaas (70 jaar)

De heer F.A.T.M. de Wit (60 jaar)

Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

Federatie Werkgeversorganisaties Techniek

Leden namens de pensioengerechtigden

De heer R.W. Bernsen (74 jaar)³

De heer P. Borgman (69 jaar)

De heer J.C.P. Marcelis (84 jaar)

De heer R.K. Nieuwenhuis (73 jaar)

Mevrouw A. Wieman – Hesterman (71 jaar)

De heer J. Wolthuis (71 jaar)⁴

VG-PMT - vicevoorzitter

FNV

VG-PMT - vicevoorzitter

op persoonlijke titel

op persoonlijke titel

VG-PMT

1 Tot 20 februari 2025

2 Per 13 maart 2025

3 Tot 30 juni 2025

4 Per 23 juni 2025

1 Inleiding

2 Samenstelling, taken en werkwijze
verantwoordingsorgaan PMT

3 Wie is wie in het
verantwoordingsorgaan

4 Verslagjaar 2025

5 Oordeel vo over bestuurlijk handelen

6 Contact

7 Bijlage: samenstelling
verantwoordingsorgaan 2025

Colofon

Contact

Pensioenfonds Metaal en Techniek

Kijk op www.pmt.nl voor alle contactmogelijkheden.

 @pmt_pensioen

 facebook.com/pmtpensioen

Concept, vormgeving, illustratie en infographics

Proforma | visual identity, Rotterdam
(Paul Scholte, Toon Tesser)

Realisatie

Bestuursbureau Pensioenfonds Metaal en Techniek, Den Haag

© 2026